

TITEL:	Cardboardles - kartonbeest (lesformat)
Leerjaar	Groep 1 en 2.
Type les	Een les cardboards maken in aansluiting op het dag project 'Een beestenboel op school'.
Lesduur	90 Minuten.
Omschrijving van de les	<p>Een les waarin de kinderen op onderzoekende, experimenterende en uitvoerende manier kennis maken met cardboards en cardboard animatie.</p> <p>Wat is een cardboard animatie? Waar is een cardboard animatie van gemaakt? Hoe kan je van een stuk karton een beest maken? Hoe zien de ogen van je beest eruit?</p> <p>De kinderen bekijken een presentatie over cardboards en cardboard animatie zoals gebruikt in de beeldende kunst. De kinderen onderzoeken hoe ze vanuit een stuk karton een beest kunnen maken en hoe de ogen voor het beest eruit zouden moeten zien. De kinderen schilderen met plakkaatverf op stevig karton een cardboard figuur en tekenen met viltstift ogen die op de cardboard geplakt worden.</p> <p>De kinderen werken met beelden om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren (kunstzinnige oriëntatie).</p> <p>De kinderen maken kennis met hoe hun beest op het vlak geplaatst kan worden (ruimtesuggestie op het vlak).</p> <p>De kinderen werken met vormsoorten toe (rond, vierkant, driehoek, bol, enz.) (vorm).</p> <p>De kinderen werken met viltstift bij het tekenen (tekenen).</p> <p>De kinderen werken met plakkaatverf bij het schilderen (schilderen).</p> <p>De kinderen werken met stempelen van verschillende vormen (drukken).</p> <p>De kinderen reflecteren op het eigen werk en dat van hun groepsgenootjes (reflecteren).</p>
Onderwerpen	Cardboard, animatie, beesten, ogen.
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (beeldende vorming) in aansluiting op het dagproject 'Een beestenboel op school'.
Leerinhoud	
TULE kerndoel 54	<p>De kinderen gebruiken beelden om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren (kunstzinnige oriëntatie).</p> <p>De kinderen bedenken hoe hun beest op het vlak geplaatst wordt (ruimtesuggestie op het vlak).</p> <p>De kinderen passen het gebruik van vormsoorten toe (rond, vierkant, driehoek, bol, enz.) (vorm).</p> <p>De kinderen kunnen tekenen met viltstift (tekenen).</p> <p>De kinderen kunnen schilderen met plakkaatverf (schilderen).</p> <p>De kinderen kunnen stempelen met verschillende vormen (drukken).</p>
TULE kerndoel 55	De kinderen bespreken het eigen werk en dat van hun groepsgenootjes (reflecteren).

Uitvoering	
------------	--

Lesplanning	<p>Lesduur: 90 minuten. Inleiding: 15 minuten. Opdracht 1: 20 minuten. Reflectie 1: 5 minuten. Inleiding 2: 10 minuten. Opdracht 2: 25 minuten Opruimen: 5 minuten. Reflectie 2: 10 minuten.</p> <p>Eventueel kan er tussen Reflectie 1 en Inleiding 2: 10 minuten pauze gehouden worden. Kort dan opdracht 1 en opdracht 2 met 5 minuten in.</p> <p>Optie met pauze: Lesduur: 90 minuten. Inleiding: 15 minuten. Opdracht 1: 15 minuten. Reflectie 1: 5 minuten. Pauze: 10 minuten. Inleiding 2: 10 minuten. Opdracht 2: 20 minuten. Opruimen: 5 minuten. Reflectie 2: 10 minuten.</p>
-------------	---

<p>Vorbereiding</p>	<p>Verzamel in de weken voor het dagproject kartonnen dozen en stukken karton. Verzamel stukken rondom gescheurd karton van kartonnen dozen (per kind 1 á 2 stukken), zodat ze hun eigen vorm kunnen kiezen.</p> <p>Bestudeer de presentatie: 'Cardboardles-kartonbeest (presentatie)'. De onderstaande video's zijn toegevoegd aan de presentatie. Bestudeer de inhoud van dit lesformat.</p> <p>Bestudeer de volgende bijlagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cardboardles-kartonbeest (video 1). • Cardboardles-kartonbeest (video 2). • Cardboardles-kartonbeest (video 3). • Cardboardles-kartonbeest (muziekfragment). <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digibord. • Open de presentatie op het Digibord. <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stevig Karton van kartonnen dozen. • Stukken rondom gescheurd karton van kartonnen dozen (per kind 1 á 2 stukken), zodat ze hun eigen vorm kunnen kiezen. • Wit A-4 papier (stevig indien mogelijk). • Viltstiften. • Knutsellijm. • Kleuterscharen. • Kwasten. • Eierdozen of stukken karton om verf op te spuiten als palet. • Potjes met water om kwasten uit te spoelen. • Plakkaatverf in diverse kleuren (in ieder geval geel, rood, blauw, oranje, groen en wit). • Bescherming voor op de tafels (bijvoorbeeld oude kranten of zeil). • Papier om kwasten mee te drogen. • Schorten/ bescherming voor kleding. • Diverse voorwerpjes zoals dopjes, spijkers, stukjes spons om mee te stempelen. <p>Tip: Grote stukken karton zijn vaak bij fietsenhandelaren te krijgen.</p> <p>Zorg dat bij het starten van de les de eierdozen/ stukken karton met hoopjes verf in elke kleur al klaar staan.</p> <p>Eventueel kan het lied 'Cardboardles-kartonbeest (muziekfragment)' tijdens de opdrachten afgespeeld worden.</p>
<p>Inleiding</p>	<p>Vertel: Vandaag gaan we aan de slag met het project 'Een beestenboek op school'. In deze les gaan jullie cardboard figuren maken voor de cardboard animatie die jullie later gaan maken.</p> <p>Vraag: Wie weet wat een animatie is? Vertel: Een animatie is eigenlijk een tekenfilm.</p> <p>Voor de leerkracht: Start de presentatie: 'Cardboardles-kartonbeest (presentatie), toon afbeelding 1 en 2 (dit is een video: 'Cardboardles-kartonbeest (video 1): Vraag: Wat gebeurde er in dit verhaal? Vertel: Er groeide een boom vanuit een zaadje van de appel, de boom kreeg zelf ook weer appels.</p>

Vraag: Was dit ook een tekenfilm? Waar was het van gemaakt?

Vertel: Ja, het was een soort tekenfilm. Sommige dingen waren getekend. Jullie konden goed zien dat de appel uit een blad papier werd geknipt. Deze tekenfilm is met papier gemaakt. Jullie gaan in dit project een cardboard animatie maken met karton. Animatie is een soort tekenfilm. Ik laat nog een filmpje zien van een tekening, getekend op een stuk karton.

Toon afbeelding 3 (dit is een video: Cardboardles-kartonbeest (video 2):

Vraag:

- Wat hebben jullie gezien?
- Waar leek het op?
- Wat gebeurde er in het filmpje met de rups?
- Wat voor vormen had de rups op zijn rug?
- Had hij grote of kleine ogen?

Vertel: De rups heeft een heleboel kleine pootjes. Het lijkt in het filmpje net of hij echt aan het lopen is. Hij is van karton gemaakt en hij heeft allemaal motieven met figuurtjes op zijn rug. Zijn ogen zijn best groot, je kan ze goed zien.

Vraag: Zou de rups in het echt ook kunnen bewegen? Waarom denk je dat?

Vertel: Nee, de rups is van karton gemaakt. De makers van het filmpje hebben de rups steeds een heel klein beetje verplaatst en steeds een foto gemaakt. Toen hebben ze alle foto's heel snel achter elkaar laten zien, zo lijkt het net of de rups echt beweegt. In de volgende workshop 'Cardboard animatie-beestenboel in de groep' leren jullie daar meer over.

Vertel: Jullie mogen in deze les alvast jullie eigen beestenboel beest maken op karton. Vraag: Hoe zou jouw beest er eigen uit zien? Heeft hij grote ogen of juist niet? En heeft hij tentakels of een staart? Weten jullie nog wat een beestenboel is?

Vertel: We gaan naar een filmpje kijken van een vreemd beest. Dit beest is bedacht door kunstenaar Fleur van den Berg. Kijk maar eens mee!

Toon afbeelding 4 (dit is een video: Cardboardles- kartonbeest (video 3):

Voor de leerkracht: Praat samen met de kinderen door over het vreemde beest en vraag:

- Wat zou dit beest allemaal kunnen?
- Hoe zag hij eruit?
- Had hij veel ogen?
- En een staart?
- Zou het een vriendelijk beest zijn?
- Waarom denk je dat?
- Hoe zou jij dit beest noemen?
- Had hij haar?

Toon afbeelding 5:

Vraag: Wat zien jullie hier?

Vertel: Aan de linkerkant van de afbeelding zie je een vlek. Aan de rechterkant van de afbeelding is van de vlek een vogel gemaakt.

Vraag: Hoe ziet de vogel eruit?

Vertel: Hij is blauw, heeft één oog, een grote snavel en vleugels. Zijn pootjes zijn puntig en oranje.

Vraag: Hoe is deze vogel gemaakt?

Vertel: de maker heeft eerst heel goed naar de vlek gekeken en bedacht waar de vlek op leek. Daarna heeft de maker een beest van deze vlek gemaakt.

Toon afbeelding 6:

Vertel: Hier zijn dieren gemaakt van een rode en een groene vlek.

Vraag: Welke dieren zijn er gemaakt? Hoe zien deze dieren eruit?

	Voor de leerkracht: Laat de kinderen de vlinder en de dinosaurus beschrijven.
Opdracht 1	<p>Vertel: Jullie mogen je eigen vreemde beest gaan maken vandaag, voor 'de beestenboel op school'. Jullie beest gaat in de volgende les ook de school onderzoeken en misschien wel iets ondeugends of spannends doen.</p> <p>Bedenk goed hoe je beest eruit gaat zien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eerst gaan we een stuk karton uitzoeken en gaan we eens goed kijken naar de vorm van het karton. Waar vind jij het karton op lijken? Zou je daar ook een beest van kunnen maken? • Als je een stuk karton hebt uitgekozen, mag je je beest gaan schilderen. • Neem eerst één kleur en schilder de buitenste lijn van het beest. • Maak je beest niet te klein, je moet hem goed kunnen zien! • Als de buitenste lijn geschilderd is, mag je je beest verder inschilderen. • Hou een plekje over voor de ogen die maken we iets later in de les, die plakken we er dan los op. <p>Toon afbeelding 7:</p> <p>Vertel: Hier zie je allemaal vrolijke kleuren en vormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke kleuren en vormen passen goed bij jouw beest? • Welke kleuren krijgt je beest? Wordt het een vrolijk beest? Ga je vlakjes, rondjes of driehoekjes gebruiken? • Gebruik niet teveel verf. Dip steeds een beetje verf aan je kwast. Als je kwast is leeg geschilderd, doe je weer een beetje nieuwe verf aan je kwast. • Spoel je kwast goed uit voor je een nieuwe kleur neemt. • Als je een patroontje wil maken, kan je dat ook doen door met een vormpje te stempelen. <p>Voor de leerkracht: laat aan de kinderen zien hoe je kan stempelen met de diverse voorwerpen (dopjes, spijkers, stukjes spons, e.d.).</p> <p>De kinderen mogen al wel ogen schilderen, maar laat ze goed weten dat in opdracht 2 de ogen los gemaakt worden en op het beest geplakt gaan worden.</p>
Reflectie 1	<p>Voor de leerkracht: Bekijk de beesten tot nu toe samen en vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar vond jij je stuk karton op lijken? • Wat voor beest is het geworden? • Welke kleuren heb je gebruikt? • Is het een vrolijk beest of juist niet? Waaraan kan je dat zien? • Heeft je beest ook poten en een staart? • Zou dit een ondeugend of juist een heel lief beest zijn? <p>Voor de leerkracht: Schrijf de namen van de kinderen op de cardboards en leg ze te drogen op een plek waar de kinderen ze nog wel goed kunnen zien.</p>

<p>Inleiding 2</p>	<p>Vertel: Nu jullie kartonnen beesten al zover klaar zijn, mogen jullie de ogen voor jullie beesten gaan maken. We gaan eens kijken naar een ogen van dieren, hoe die eruit zien.</p> <p>Toon afbeelding 8: Vertel: Jullie zien hier allemaal ogen van dieren. Vraag: Herkennen jullie hier ogen van?</p> <p>Vertel: Boven (van links naar rechts) zie je de ogen van een uil, twee paar vissenogen en een papegaaienoog. Onder (van links naar recht) zie je het oog van een hagedis, de ogen van een vlieg en een kattenoog.</p> <p>Vraag: Wat valt je op aan de vorm van de ogen? Vertel: Sommige ogen hebben een ronde vorm en andere ogen hebben de vorm van een amandel. De ogen van de vlieg bestaan uit hele kleine puntjes en de ogen van deze vissen zitten helemaal aan de zijkant. De ogen van papegaaien hebben randjes, die randjes lijken wel versieringen.</p> <p>Vraag: Welke kleuren hebben deze ogen? Vertel: je ziet de kleuren; wit, groen, geel, bruin en grijs.</p> <p>Vraag: Welke kleuren kunnen ogen nog meer hebben? Vertel: Mensenogen kunnen groen zijn, of bruin, of blauw. Vraag: Welke kleur ogen heeft je buurman of buurvrouw? Kijk elkaar maar in de ogen? Vertel: Misschien heeft jouw beest straks wel paarse of oranje ogen of ogen in de kleuren van de regenboog! In het midden van het oog zit vaak een zwart rondje, de pupil. Vraag: Hebben alle dieren dezelfde pupil? Kijk eens goed naar de afbeelding? Vertel: Nee, de kat heeft een pupil in de vorm van een streepje. De uil heeft een grote, ronde pupil. De vlieg heeft geen pupil, maar allemaal kleine lensjes, allemaal hele kleine puntjes. Een pupil kan ook een beetje van vorm veranderen. Mensenogen hebben ook een pupil. Kijk maar in de ogen van je buurman of buurvrouw. Als het heel donker is wordt je pupil groter, dan krijg je een groter zwart rondje in het midden van je oog. Als het heel licht is buiten, dan heb je een kleine pupil.</p>
<p>Opdracht 2</p>	<p>Vertel: Je mag nu op een wit stuk papier de ogen van je beest gaan tekenen. Bedenk goed hoe de ogen van jouw beest eruit komen te zien. heeft je beest grote ogen? Of heeft hij juist kleine ogen? Welke kleur hebben de ogen van je beest? Welke vorm heeft de pupil? En hoeveel ogen heeft jouw beest eigenlijk? Heeft hij één heel groot oog of wel tien ogen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teken de ogen met viltstift. • Zijn de ogen af? Knip deze uit. • Plak de ogen op je beest. <p>Voor de leerkracht: Help de kinderen tijdens het tekenen van de ogen met het inschatten van de grootte. Help waar nodig met het uitknippen en opplakken van de ogen.</p>
<p>Opruimen</p>	<p>Voor de leerkracht: Zorg ervoor dat er voldoende tijd voor de reflectie over blijft. Ruim samen het klaslokaal op.</p>

Reflectie 2	<p>Voor de leerkracht; Bekijk samen de gemaakte beesten en vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat voor soort 'beest' heb je gemaakt? • Hoe zien de ogen eruit? • Is het beest er ook heel anders van geworden? • Heb je je beest ook een naam gegeven? • Wat kan je zeggen over de vorm van het beest? • Welke kleuren zijn er gebruikt? • Is de cardboard helemaal beschilder of juist niet? • Welke vormen heb je gebruikt? • Zijn alle beesten verschillend of zijn er ook een paar hetzelfde? Waar kan je dat aan zien? • Zou je met deze beesten ook een goede beestenboel op school kunnen maken?
Afronding	<p>Voor de leerkracht: Leg de cardboards op een plek waar ze even kunnen drogen voordat de workshop 'Cardboard animatie-beestenboel in de groep' begint. De cardboards worden gebruikt tijdens deze workshop.</p>